Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Kontroli Budżetowej

2023/2175(DEC)

15.12.2023

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022
(2023/2175(DEC))

Komisja Kontroli Budżetowej

Sprawozdawca: Michal Wiezik

SPIS TREŚCI

Strona

1. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

2. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

3. PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 7

1. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022
(2023/2175(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wspólnych przedsięwzięć UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami wspólnych przedsięwzięć[1],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności rachunków[2], jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając zalecenie Rady z lutego 2024 r. w sprawie udzielenia Wspólnemu Przedsięwzięciu absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[3], w szczególności jego art. 71,

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2021/2085 z dnia 19 listopada 2021 r. ustanawiające wspólne przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont Europa” i uchylające rozporządzenia (WE) nr 219/2007, (UE) nr 557/2014, (UE) nr 558/2014, (UE) nr 559/2014, (UE) nr 560/2014, (UE) nr 561/2014 i (UE) nr 642/2014[4], w szczególności jego art. 26,

– uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/887 z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie modelowego rozporządzenia finansowego dla organów realizujących partnerstwa publiczno-prywatne, o których mowa w art. 71 rozporządzenia Parlamentu

[1] Dz.U. C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.
[4] Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17.

Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046[5],

– uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0000/2024),

1. udziela tymczasowej dyrektor wykonawczej Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy 2022 / odracza decyzję w sprawie udzielenia tymczasowej dyrektor wykonawczej Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy 2022;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, tymczasowej dyrektor wykonawczej Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

[5] Dz.U. L 142 z 29.5.2019, s. 16.

2. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie zamknięcia ksiąg dochodów i wydatków Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022
(2023/2175(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wspólnych przedsięwzięć UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami wspólnych przedsięwzięć[1],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności rachunków[2], jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając zalecenie Rady z lutego 2024 r. w sprawie udzielenia Wspólnemu Przedsięwzięciu absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[3], w szczególności jego art. 71,

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2021/2085 z dnia 19 listopada 2021 r. ustanawiające wspólne przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont Europa” i uchylające rozporządzenia (WE) nr 219/2007, (UE) nr 557/2014, (UE) nr 558/2014, (UE) nr 559/2014, (UE) nr 560/2014, (UE) nr 561/2014 i (UE) nr 642/2014[4], w szczególności jego art. 26,

– uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/887 z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie modelowego rozporządzenia finansowego dla organów realizujących partnerstwa publiczno-prywatne, o których mowa w art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046[5],

[1] Dz.U. C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.
[4] Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17.
[5] Dz.U. L 142 z 29.5.2019, s. 16.

– uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0000/2024),

1. zatwierdza zamknięcie ksiąg dochodów i wydatków Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022 / odracza zamknięcie ksiąg dochodów i wydatków Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji tymczasowej dyrektor wykonawczej Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

3. PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierającej uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022
(2023/2175(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru za rok budżetowy 2022,

– uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0000/2024),

A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Clean H2) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w listopadzie 2021 r. w ramach programu „Horyzont Europa” na okres kończący się 31 grudnia 2031 r.[1]; mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie Clean H2 zastąpiło Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych, ustanowione w maju 2008 r. w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań naukowych (7PR) na okres do 31 grudnia 2017 r.[2] (Wspólne Przedsiębiorstwo FCH 1), którego czas trwania został wydłużony w maju 2014 r. w ramach programu „Horyzont 2020” na okres do 31 grudnia 2024 r.[3] (Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2);

B. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie Clean H2 jest partnerstwem publiczno-prywatnym działającym w zakresie badań i innowacji w dziedzinie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych; mając na uwadze, że jego członkami założycielami są UE, reprezentowana przez Komisję, zrzeszenie branżowe (Hydrogen Europe) oraz zrzeszenie podmiotów badawczych (Hydrogen Europe Research);

C. mając na uwadze, że aby zwiększyć przejrzystość, wszystkie wspólne przedsięwzięcia powinny ujawniać w swoich rocznych sprawozdaniach finansowych istotne informacje dotyczące wkładów członków na poziomie programu; mając na uwadze, że w odniesieniu do każdego programu, w którym uczestniczą, wspólne przedsięwzięcia powinny przedstawiać do końca roku w podziale na kategorie członków wszystkie istotne informacje, w tym obowiązujące wartości docelowe dotyczące wkładów ustalone dla danego programu, wysokość otrzymanych wkładów oraz wysokość

[1] Rozporządzenie Rady (UE) 2021/2085 ustanawiające wspólne przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont Europa”.
[2] Rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008 ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych.
[3] Rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2.

zobowiązań prawnych w tym zakresie;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Clean H2 („sprawozdaniu Trybunału”) stwierdzono, iż roczne sprawozdanie finansowe za 2022 r. rzetelnie przedstawia we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Wspólnego Przedsięwzięcia na 31 grudnia 2022 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z jego rozporządzeniem finansowym oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji; na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa ponadto, że transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;

2. zauważa, że dostępny budżet na rok 2022 r.[4] w środkach na zobowiązania[5] wyniósł 314,3 mln EUR (15,8 mln EUR w 2021 r.), z czego 305,8 mln EUR na działania operacyjne i 8 mln EUR na wydatki administracyjne, a w środkach na płatności[6] wyniósł 118,3 mln EUR (56,2 mln EUR w 2021 r.), z czego 109,7 mln EUR na działalność operacyjną i 8,1 mln EUR na wydatki administracyjne;

3. zauważa, że zmiany w wysokości budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia wynikają w dużej mierze z tego, na jakim etapie wdrażania są w danym roku wieloletnie programy w dziedzinie badań naukowych i innowacji; zauważa, że w 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie rozpoczęło realizację programu „Horyzont Europa” i że w związku z tym budżet na 2022 r. obejmuje budżet zobowiązań w ramach pierwszych zaproszeń do składania wniosków w ramach programu „Horyzont Europa” zaplanowanych na 2022 r. oraz budżet płatności z tytułu powiązanych płatności zaliczkowych;

4. zauważa, że jak uważa Trybunał, informacje na temat wkładu członków na poziomie programu są niewystarczające;

5. zauważa, że w sprawozdaniu finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia za 2022 r. występują znaczne różnice, jeśli chodzi o kwoty wkładów uznanych w przypadku poszczególnych kategorii członków (UE, członkowie prywatni); zauważa, że różnice te wynikają z faktu, że wkłady pieniężne wnoszone przez UE są zatwierdzane i uznawane w momencie wypłacenia środków Wspólnemu Przedsięwzięciu na początku wdrażania projektu, natomiast wkłady rzeczowe uczestników są uznawane dopiero po zatwierdzeniu kosztów poniesionych i zgłoszonych w ramach realizacji projektu;

6. zauważa, że zdaniem Trybunału ta rozbieżność między uznaną kwotą wkładów pieniężnych a kwotą wkładów rzeczowych nie została w wystarczającym stopniu

[4] Dostępny budżet obejmuje niewykorzystane środki z poprzednich lat, które zostały ponownie ujęte w budżecie Wspólnego Przedsięwzięcia na bieżący rok, dochody przeznaczone na określony cel i środki przydzielone na następny rok.

[5] Przegłosowane środki na zobowiązania wyniosły 8,4 mln EUR i zostały następnie zmienione, aby uwzględnić zwiększenie dochodów i wydatków związanych z nowym programem w ramach „Horyzont Europa” oraz niewykorzystanych środków z poprzednich lat.

[6] Przegłosowane środki na płatności wyniosły 53,2 mln EUR, a potem zwiększono tę kwotę – w wyniku realizacji nowego Programu i – w celu uwzględnienia planowanego zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego w 2022 r., mającego na celu realizację SRIA.

wyjaśniona w rocznym sprawozdaniu finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia za 2022 r., nie podano w nim bowiem informacji na temat zobowiązań prawnych członków Wspólnego Przedsięwzięcia na koniec roku w odniesieniu do podpisanych umów o udzielenie dotacji i udzielonych zamówień;

7. zauważa, że jeśli chodzi o realizację programu 7PR, Wspólne Przedsięwzięcie osiągnęło docelowe wkłady członków;

8. zauważa, że według stanu na koniec 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania w wysokości 425,8 mln EUR na poczet podpisanych umów o udzielenie dotacji w ramach 7PR; tym samym wykorzystało ono 95 % maksymalnej kwoty wkładu UE na rzecz działalności operacyjnej w wysokości 450 mln EUR; stwierdza, że około 3 mln EUR z tej kwoty objętej zobowiązaniami (tj. 0,7 %) pozostaje do wypłaty w 2023 r. w momencie zamknięcia ostatniego projektu z 7PR będącego w toku; zauważa ponadto, że na koniec 2022 r. członkowie prywatni zobowiązali się przekazać wkłady rzeczowe na poziomie minimalnej wartości docelowej w kwocie 450 mln EUR, która została w pełni zatwierdzona przez Wspólne Przedsięwzięcie;

9. zauważa, że w odniesieniu do programu „Horyzont 2020” niski poziom zatwierdzonych wkładów rzeczowych członków prywatnych na działania operacyjne wynoszący 51,7 mln EUR (w 2021 r. 38,6 mln EUR) wynika z faktu, że Wspólne Przedsięwzięcie certyfikuje je później, kiedy dokonywane są płatności końcowe za projekty w ramach programu „Horyzont 2020” i zapada termin wymagalności zaświadczeń o sprawozdaniach finansowych;

10. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że zobowiązania prawne członków kształtują się na poziomie docelowych wkładów;

11. zauważa, że jeśli chodzi o osiągnięcia Wspólnego Przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont 2020” pod względem podpisanych umów i kontraktów w sprawie dotacji, na koniec 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie w pełni przeznaczyło maksymalny wkład operacyjny UE w wysokości 646 mln EUR na podpisane umowy o dotację i kontrakty w ramach tego programu; wskazuje ponadto, że z tej kwoty zaciągniętych zobowiązań do wypłaty w nadchodzących latach pozostaje ok. 88,5 mln EUR (tj. 13,7 %) na projekty i zamówienia, które nie zostały jeszcze ukończone;

12. stwierdza ponadto, że członkowie prywatni zobowiązali się przekazać wkłady rzeczowe z tytułu działalności operacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia na poziomie 190,5 mln EUR oraz wkłady rzeczowe z tytułu działalności dodatkowej na poziomie 1,039 mld EUR, co odpowiada 340,6 % minimalnej wartości docelowej w wysokości 361 mln EUR; zauważa, że powyższe kwoty objęte zobowiązaniami zostały w całości zgłoszone na koniec 2022 r.;

13. zauważa, że jeśli chodzi o działania w ramach programu „Horyzont 2020”, Wspólne Przedsięwzięcie nie uzyskało żadnych nowych środków na zobowiązania z tytułu działalności operacyjnej, ponieważ ostatnie ogłoszone przez nie zaproszenie do składania wniosków zamknięto z końcem 2020 r.;

14. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że wykonanie płatności operacyjnych z budżetu na 2022 r. na działania w ramach programu „Horyzont 2020” spadło (81 % w 2022 r. – 88 % w 2021 r.), co wynikało z rosnących kosztów i problemów z dostawami,

z jakimi borykali się beneficjenci w związku z kryzysem spowodowanym pandemią COVID-19 i wojną napastniczą w Ukrainie, w związku z czym czas trwania większości projektów w ramach programu „Horyzont 2020” musiał zostać przedłużony, a płatności końcowe przesunięte na 2023 r.;

15. zauważa, że w odniesieniu do programu „Horyzont Europa” w 2022 r. Komisja przekazała wkłady pieniężne w wysokości 80 mln EUR, z czego Wspólne Przedsięwzięcie wykorzystało 47 mln EUR (tj. 59 %) na płatności zaliczkowe związane z pierwszymi umowami o udzielenie dotacji zawartymi w ramach programu „Horyzont Europa”;

16. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru ogłosiło pierwsze zaproszenie do składania wniosków dotyczących wodoru w ramach programu „Horyzont Europa” o łącznej wartości 300 mln EUR; zauważa, że etap oceny w ramach naboru w 2022 r. zakończył się wycofaniem czterech tematów, dla których nie złożono odpowiednich wniosków[7]; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie przeniosło niewykorzystany budżet na płatności w wysokości 33 mln EUR na 2023 r. z przeznaczeniem na płatności zaliczkowe związane z nowymi umowami o udzielenie dotacji, które miały zostać podpisane na początku 2023 r.;

17. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że na koniec 2022 r. wskaźniki wykonania budżetu administracyjnego (tytuł 2) były niskie i wynosiły 62 % w przypadku środków na zobowiązania i 51 % w przypadku środków na płatności; zauważa, że jak wyjaśniło Wspólne Przedsięwzięcie, ten niski poziom wykonania budżetu administracyjnego był spowodowany zawieszeniem płatności w związku z organizacją Tygodnia Wodoru, przełożonym zamówieniem na remont budynku biurowego oraz opóźnionym zawarciem ważnej umowy ramowej o świadczenie usług;

Zamówienia i personel

18. na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności (CAAR) zauważa, że w 2022 r., zgodnie z praktyką Wspólnego Przedsięwzięcia z poprzednich lat, zarządzanie przetargami i umowami uwzględniło międzyinstytucjonalne procedury udzielania zamówień wszczynane przez Komisję Europejską lub inne organy UE oraz wynikające z nich wieloletnie umowy ramowe; zauważa ponadto, że Wspólne Przedsięwzięcie współpracuje z innymi wspólnymi przedsięwzięciami w kwestii zapotrzebowania na przetargi, by zminimalizować działania administracyjne;

19. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie intensywnie korzystało z modułów eTendering, eNotices i eSubmission oraz rozpoczęło proces integracji narzędzia do zarządzania zamówieniami publicznymi (PPMT), które zacznie działać w 2023 r.;

20. zauważa, że zespół pracowników etatowych Wspólnego Przedsięwzięcia składa się z 29 stanowisk (27 pracowników zatrudnionych na czas określony i 2 pracowników kontraktowych); zauważa ponadto, że zasoby kadrowe obejmują 2 oddelegowanych ekspertów krajowych;

21. zauważa, na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności za

[7] Zgodnie z wyjaśnieniami Wspólnego Przedsięwzięcia „wycofanie tematów” należy rozumieć jako „brak omówienia tematów ze względu na brak pozytywnie przyjętych wniosków/propozycji”.

rok 2022, że cyfrowe stanowisko pracy każdego pracownika jest stale unowocześniane: pracownikom Wspólnego Przedsięwzięcia zapewniono odpowiedni dostęp do pełnego zestawu aplikacji Komisji Europejskiej do zarządzania dotacjami; wdrożenie odnowienia sprzętu odbyło się zgodnie z planem wraz z niezbędnym odnowieniem licencji na podstawowe aplikacje, takie jak Slido, Webex, Business Object, Adobe czy telefonia komórkowa, co zapewniło każdemu pracownikowi większą elastyczność w ramach nowego schematu pracy zdalnej;

22. zauważa, że zgodnie z regulaminem pracowniczym[8] i wytycznymi Wspólnego Przedsięwzięcia komitet pracowniczy powinien wyznaczyć co najmniej jednego członka komisji rekrutacyjnej przeprowadzającej nabór zewnętrzny; zauważa, że jak stwierdził Trybunał, w komisji rekrutacyjnej na potrzeby skontrolowanej procedury rekrutacyjnej nie znalazł się członek wyznaczony przez komitet pracowniczy, a Wspólne Przedsięwzięcie nie mogło utworzyć komitetu pracowniczego pomimo ogłoszenia kilku zaproszeń do wyrażenia zainteresowania wśród swoich pracowników;

Systemy zarządzania i kontroli

23. zauważa, że w przypadku wydatków w ramach 7PR Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadziło audyty ex post, podczas gdy Wspólna Służba Audytu DG RTD Komisji była odpowiedzialna za audyty ex post wydatków w ramach programów „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa”; zauważa ponadto, że w przypadku końcowych wydatków w ramach 7PR poniesionych w 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie nie przeprowadziło kontroli ex post ze względu na nieistotne kwoty i w związku z tym opublikowało jako ostateczne poziomy błędu dla wydatków w ramach 7PR reprezentatywny poziom błędu w wysokości 2,0 % i poziom błędu rezydualnego w wysokości 1,1 %, które osiągnęło na koniec 2021 r.;

24. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie poinformowało o reprezentatywnym poziomie błędu wynoszącym 2,9 % i poziomie błędu rezydualnego sięgającym 0,9 % w wydatkach w ramach programu „Horyzont 2020” (rozliczenia i płatności końcowe)[9]; zauważa ponadto, że jeśli chodzi o program „Horyzont Europa”, nie przeprowadzono dotychczas audytów ex post, ponieważ pierwsze płatności okresowe są planowane dopiero na 2024 r.;

25. zauważa, że w ramach oceny mechanizmów kontroli mających zastosowanie do płatności z tytułu działalności operacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia Trybunał zbadał losowo dobraną próbę płatności z programu „Horyzont 2020” dokonanych w 2022 r. na poziomie beneficjentów końcowych[10]; zauważa, że w jednej sprawie Trybunał stwierdził i określił ilościowo poważny błąd wynikający z kosztów personelu, ponieważ beneficjent zadeklarował godziny przepracowane w okresach urlopowych i uwzględnił w zadeklarowanych kosztach niekwalifikowalne koszty dodatkowego wynagrodzenia, a w innej sprawie Trybunał stwierdził i określił

[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20230101 - art. 9 w połączeniu z art. 1a.
[9] Skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia Clean H2 za 2022 r., rozdział 4.1.1.1.
[10] W przypadku transakcji płatniczych z tytułu umów o udzielenie dotacji skontrolowanych u beneficjentów próg, powyżej którego zgłasza się błędy kwantyfikowalne, wynosi 1 % kosztów objętych kontrolą.

ilościowo poważny błąd wynikający z zadeklarowanych kosztów sprzętu, z którego beneficjent nie korzystał w okresie sprawozdawczym, oraz z nieprawidłowo obliczonych kosztów personelu;

26. zauważa, że pod koniec 2022 r. w ramach Clean H2 opracowano i wdrożono kompletne, oparte na ryzyku podejście do kontroli ex ante zgodnie z wytycznymi CIC[11], biorąc pod uwagę okoliczności ryzyka specyficzne dla Wspólnego Przedsięwzięcia; zauważa, że w tym celu Wspólne Przedsięwzięcie określiło najistotniejsze kryteria ryzyka i na ich podstawie opracowało podejście do monitorowania oparte na analizie ryzyka;

27. zauważa, że podejście to umożliwiło Wspólnemu Przedsięwzięciu ocenę poziomu ryzyka dla każdego projektu i każdego beneficjenta na głównych etapach realizacji projektu, takich jak przygotowanie umowy o udzielenie dotacji, aktualizacja umowy o udzielenie dotacji, sporządzanie sprawozdań i płatność; zauważa, że w tej kwestii Wspólne Przedsięwzięcie opracowało również wewnętrzne wytyczne oraz przeszkoliło swoich pracowników i przygotowało dla nich wytyczne dotyczące właściwego stosowania i spójnego wdrażania podejścia;

28. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie Clean H2 opracowało podejście do kontroli ex post oparte na analizie ryzyka, aby zmniejszyć poziom błędu dzięki wzmocnieniu efektu korygującego w toku audytów ex post;

29. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Clean H2 opracowało dostosowane do potrzeb podejście oparte na ryzyku, aby zwiększyć pewność, jaką uzyskuje na podstawie kontroli ex ante i audytów ex post: na początku 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie przeanalizowało całą populację beneficjentów programu „Horyzont 2020” i zidentyfikowało beneficjentów obarczonych najwyższym ryzykiem, by objąć ich audytami ex post opartymi na analizie ryzyka; zauważa, że za beneficjentów obarczonych najwyższym ryzykiem uznano wszystkich głównych beneficjentów, którzy otrzymali kwotę wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia przekraczającą 1 mln EUR (w odniesieniu do wszystkich projektów realizowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020”) i nigdy nie zostali objęci kontrolą ex post, a także beneficjentów mających profil ryzyka odpowiadający MŚP lub nowym podmiotom;

30. zauważa, że pozostałych głównych beneficjentów poproszono o wypełnienie krótkiego kwestionariusza samooceny, który koncentrował się na błędach, jakie najczęściej wykrywano w toku wcześniejszych audytów ex post, takich jak złożoność wybranej metody rozliczania kosztów personelu, wysoki udział podwykonawstwa, zakup aktywów, dostawy wewnętrzne, metoda ujmowania kosztów oraz wdrożenie wyników wcześniejszych audytów ex post; zauważa, że na podstawie ich odpowiedzi Wspólne Przedsięwzięcie zidentyfikowało głównych beneficjentów o wysokim ryzyku związanym z kontrolą ex ante i zorganizowało z nimi seminaria internetowe dotyczące finansów, koncentrując się na kluczowych cechach prawidłowej deklaracji kosztów zawierającej istotne pozycje kosztów; zauważa ponadto, że wyniki webinariów zostały wykorzystane przez urzędników ds. projektów i ds. finansów Wspólnego Przedsięwzięcia do poprawy skuteczności kontroli ex ante deklaracji kosztów, które mieli złożyć ci główni beneficjenci w kolejnym okresie (etap

[11] Wspólna Służba Audytu DG RTD Komisji.

płatności);

31. docenia fakt, że w ramach Clean H2 opracowano podejście do kontroli ex post oparte na analizie ryzyka, aby zmniejszyć poziom błędu dzięki lepszemu ukierunkowaniu próby w celu wykrycia najbardziej podatnych na błędy beneficjentów, a tym samym wzmocnienia efektu korygującego w toku audytów ex post; uważa to za istotną pozytywną zmianę w podejściu do kontroli ex post, ponieważ ramy kontroli wewnętrznej Komisji dotyczące dotacji z programu „Horyzont Europa” nie pozwalają na ustalenie konkretnych reprezentatywnych prób Wspólnego Przedsięwzięcia, a w konsekwencji na obliczenie konkretnych reprezentatywnych i rezydualnych poziomów błędu dla wspólnych przedsięwzięć;

32. zauważa, że Trybunał stwierdził, iż Wspólne Przedsięwzięcie stosujące właściwie opracowane podejście kontrolne ex post oparte na analizie ryzyka zgłosiło poziom błędu rezydualnego poniżej średniej obliczonej dla wspólnych przedsięwzięć niestosujących takiego podejścia, dzięki temu że systematycznie wykrywało beneficjentów obarczonych najwyższym ryzykiem i obejmowało ich audytem;

Monitorowanie działań podjętych w związku z uwagami z ubiegłych lat

33. zauważa, że obserwacje zawarte w specjalnych sprawozdaniach rocznych dotyczących wspólnych przedsięwzięć są w rzeczywistości zaleceniami Trybunału nieokreślonymi w czasie; zauważa, że Trybunał co roku kontroluje działania podjęte w związku z tymi uwagami, oceniając ich status jako „otwarty” lub „zamknięty”;

34. zauważa, że w 2022 r. Wspólne Przedsięwzięcie Clean H2 podjęło działania naprawcze w odniesieniu do wszystkich uwag Trybunału z poprzednich lat, wobec czego uwagi te zostały zamknięte.